LAST MOMENT

GILLETTE & TOLERANCE

(GOOD AND EVIL)

FERDINANDO FREGA

GILLETTE & SỰ KHOAN DUNG

Một bản tuyên ngôn mười hai chương, viết bằng những dòng ngắn: cái thiện không tự nhiên mà mong manh, có chủ ý và tốn kém; cái ác mang tính chức năng và không cần đến quái vật; không có sự trung lập và không cộng đồng nào hình thành quanh việc đọc. Văn bản khép lại khi tác giả rút lui và một bức thư đòi hỏi người đọc một lập trường, không phải sự đồng tình.

I. MỘT TIỀN ĐỀ KHÔNG AI YÊU CẦU

Văn bản này không được viết để làm vừa lòng.
Nó không được viết để dạy dỗ.
Nó không được viết để cứu rỗi.

Nó tồn tại vì có những người đã thấy đủ rồi.
Và một khi đã thấy, không thể giả vờ được nữa.
Cái Thiện không tự đến.
Cái Ác thì có.
Đây không phải là một ý kiến.
Đó là một sự thật khó chịu.

II. SỰ NGÂY THƠ GIẢ TẠO CỦA CÁI THIỆN

Cái Thiện không tự nhiên mà có.
Nó mong manh, có chủ ý và tốn kém.
Ai tin rằng cái Thiện là tự phát
chưa bao giờ phải thật sự bảo vệ nó.
Cái Thiện đòi hỏi:
• sự hiện diện
• nỗ lực
• sự kiềm chế

• mất mát
Cái Thiện không lớn lên trong sự thoải mái.
Cái Thiện lớn lên ngược dòng.
Vì thế nó thường bị nhầm là sự yếu đuối.

III. SỰ BÌNH THƯỜNG CỦA CÁI ÁC

Cái Ác không cần được triệu gọi.
Nó không cần nghi lễ.
Nó không cần quái vật.
Cái Ác mang tính chức năng.
Nó thích nghi.
Nó tự biện minh.
Nó hòa lẫn.
Cái Ác không gào thét.
Cái Ác giải thích.
Nó nói với bạn:
• "Giờ chưa phải lúc."
• "Đây không phải trách nhiệm của tôi."
• "Không có lựa chọn nào khác."
• "Mọi việc vận hành như thế."
Cái Ác sinh sôi trong sự bình thường.

IV. KHÔNG CÓ SỰ TRUNG LẬP

Sự trung lập là một huyền thoại dễ chịu
do những kẻ không muốn trả giá cho lựa chọn bịa ra.

Mỗi sự không chọn là một lựa chọn.
Mỗi sự trì hoãn là một sự đầu hàng.
Mỗi lời biện minh là một chữ ký.

Những ai không chọn cái Thiện
không hề trung lập.
Họ nhường chỗ cho cái Ác.

V. CÁI THIỆN KHÔNG DỊU DÀNG

Cái Thiện không an ủi.
Nó không xoa dịu.
Nó không trấn an.
Cái Thiện phơi bày.
Nó đặt bạn trước tấm gương
khi bạn thà có một cái cớ.
Nó đòi hỏi sự giải trình:
• cho những gì bạn đã né tránh
• cho những gì bạn đã biện minh
• cho những gì bạn gọi là "cần thiết"
Cái Thiện đòi hỏi sự nhất quán,
không phải sự thuần khiết.

VI. CÁI ÁC KHÔNG TÀN NHẪN

Cái Ác hiếm khi xuất hiện dưới dạng tàn nhẫn.
Nó xuất hiện dưới dạng sự cần thiết.
Nó có một công việc.
Nó có một gia đình.
Nó có một vai trò đáng kính.
Cái Ác thật sự:
• không hủy diệt bằng vũ lực.
• không tấn công công khai.
• lặng lẽ bào mòn.
Nó được thực hiện bởi những kẻ

gây ra tổn hại
mà không làm bẩn tay
và không mất đi sự tán thưởng của xã hội.

VII. NHỮNG CÂU CHUYỆN KHÔNG XÁ TỘI

Những câu chuyện giúp ta hiểu.
Nhưng chúng không cứu rỗi.
Những câu chuyện khơi dậy cảm xúc.
Nhưng chúng không quyết định.
Bạn có thể đi qua:
• bệnh tật
• mất mát
• phản bội
• bất công
• khổ đau sâu sắc
Mà vẫn không hề thay đổi.
Nỗi đau không khiến bạn tốt hơn.
Nó khiến bạn dễ bị nhìn thấy hơn.

VIII. TRÁCH NHIỆM

Không điều gì bạn đã trải qua
tự động khiến bạn trở nên "tốt".
Nó khiến bạn có trách nhiệm.
Mỗi nỗi đau không được chuyển hóa
sẽ biến thành thuốc độc.
Mỗi vết thương dùng làm cái cớ
trở thành vũ khí chống lại người khác.
Trách nhiệm là nơi kể chuyện kết thúc
và đạo đức bắt đầu.

IX. SỰ CÔ ĐƠN CỦA CÁI THIỆN

Cái Thiện thường đơn độc.
Nó không có khán giả.
Nó không có tràng vỗ tay.
Nó không mang lại lợi ích tức thì.
Nó là một hành động nhỏ
được làm khi không ai nhìn thấy.
Nó là một giới hạn bạn tự đặt cho mình
khi lợi dụng sẽ dễ dàng hơn.
Cái Thiện không thay đổi thế giới.
Nó thay đổi hướng đi.

X. SỐ PHẬN NHƯ MỘT LỜI DỐI TRÁ

Số phận là một cái cớ thanh lịch
để tránh sức nặng của lựa chọn.

Không có số phận nào xá tội cho bạn.
Chỉ có một chuỗi quyết định
chưa bao giờ được đối diện một cách trung thực.

Sự tình cờ có thể đi ngang qua đời bạn.
Nhưng chính bạn quyết định
làm gì với nó.

May mắn không phải là một món quà.
Đó là trách nhiệm được trao trước.

XI. LẦN RANH

Có một khoảnh khắc
khi không thể nhầm lẫn được nữa.

Ở một bên:
những ai biết mình có khả năng làm điều Ác
và chọn không làm.

Ở bên kia:
những ai tự gọi mình là "người tốt"
để khỏi phải lựa chọn.

Đây là lằn ranh.
Không có lằn ranh nào khác.

XII. KHÔNG CÓ CỘNG ĐỒNG

Bản tuyên ngôn này
không tạo ra một cộng đồng.
Nó không mang lại sự thuộc về.
Nó không cung cấp nơi trú ẩn.
Những ai ở lại
ở lại một mình.
Những ai rời đi
không bị ngăn cản.

TÁC GIẢ RÚT LUI

Sau văn bản này
không có phần tiếp theo.
Không có lời giải thích.
Không có tác giả.
Tác giả rút lui
vì không còn cần thiết.
Chỉ còn lại người đọc,
một mình với những lựa chọn của mình.

Mặc khải

Cái Thiện không khiến bạn tốt hơn.
Cái Ác không khiến bạn tệ hơn.
Chúng phơi bày bạn.
Chúng phơi bày con người thật của bạn
khi không ai nhìn thấy
và không còn ai để thuyết phục.

Khép lại

Nếu bạn đến đây để tìm sự an ủi,
thì đây là văn bản sai.
Nếu bạn tìm một bài học luân lý,
bạn đã phí thời gian.

Nếu bạn đang tìm ai đó để đổ lỗi,
hãy nhìn quanh.

Đây không phải là một bài học.
Đó là một lằn ranh.

Vòng tròn đã khép lại.

THƯ GỬI NGƯỜI ĐỌC

Bạn không được đưa đến đây một cách tình cờ,
nhưng sự tình cờ không xá tội cho bạn.
Sự tò mò không phải là sự vô tội.
Đó là một phép thử.
Những gì bạn đã đọc không đòi hỏi sự đồng tình.
Nó đòi hỏi một lập trường.
Nếu bạn thấy khó chịu, đó là vì có điều gì đó đã bị chạm tới.
Nếu bạn không cảm thấy gì, đó cũng là một câu trả lời.

Văn bản này không tìm kiếm niềm tin.
Nó không đưa ra sự dẫn dắt.
Nó không hứa hẹn sự nhẹ nhõm.
Nó để lại cho bạn những gì còn lại
khi những lời giải thích chấm dứt.
Giờ đây không có tác giả nào đứng sau những lời này.
Không có cộng đồng nào chờ bạn.
Sẽ không có kết luận nào tiếp theo.

Chỉ có những lựa chọn của bạn tiếp tục.
Hãy gấp trang sách lại khi bạn sẵn sàng.
Không phải trước đó.
Tác giả rút lui
—
Những gì tiếp theo

không phải là

giáo điều.

Đó là

suy tưởng.

—

Ferdinando Frega